

Avdelningen för energieffektivisering
Enheten för resurseffektiva produkter
Carmen Butler
016-542 06 28
carmen.butler@energimyndigheten.se

Utrikesdepartementet

Yttrande angående varupaket

Sammanfattning

- Statens energimyndighet (Energimyndigheten) tillstyrker i huvudsak förslaget till en ny förordning, Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler och förfaranden för överensstämmelse med och genomdrivande av unionens harmoniseringslagstiftning för produkter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 305/2011, (EU) nr 528/2012, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426 och (EU) 2017/1369 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG, 2009/48/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU, 2014/68/EU och 2014/90/EU, (KOM(2017) 795), men har flera synpunkter.
- Energimyndigheten noterar att den föreslagna förordningen innehåller många nya begrepp och verktyg som behöver förtydligas eller utredas vidare. Bland annat behöver syftet med unionsprovningsanläggningar förtydligas. Vidare behöver ICSMS utvecklas betydligt om det ska användas på det sätt som krävs enligt den nya förordningen.
- Energimyndigheten avstår från att yttra sig över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat, (KOM(2017) 796). Skälet är att myndigheten inte arbetar med produkter som skulle omfattas av den aktuella förordningen.

Energimyndighetens ställningstagande KOM(2017) 795

Energimyndigheten är generellt positiv till förslaget till en ny förordning om marknadskontroll då det kan bidra till en effektivare och mer harmoniserad marknadskontroll inom EU och därmed en rättvis konkurrens och skydd för konsumenten. Energimyndigheten kommer att omfattas av den nu föreslagna förordningen om marknadskontroll

eftersom myndigheten har tillsynsansvar för ekodesign och energimärkning.

Energimyndigheten anser att namnet på den nya förordningen bör ändras till ett namn där det tydligt framgår att förordningen reglerar marknadskontroll av produkter.

Energimyndigheten noterar att genom den nya förordningen kan inrättas särskilda unionsprovningsanläggningar (artikel 20). Syftet med dessa är dock otydligt. Energimyndigheten ser positivt på denna möjlighet om syftet är att försäkra att medlemsstaterna får bättre tillgång till laboratorium och utökat samarbete kring provning av produkter. Energimyndigheten önskar dock att denna reglering inte på något sätt ska begränsa marknadskontrollmyndigheters val av ackrediterat laboratorium. Vidare anser Energimyndigheten att det bör förtydligas hur dessa organ ska säkerställa att de är oberoende (artikel 20.2(c) och artikel 20.4(c)) och vad som menas med att unionsprovningsanläggningar ska handla i allmänhetens intresse (artikel 20.2(c)). Energimyndigheten stöder inte förslaget att unionsprovningsanläggningar ska bidra till konfliktlösning mellan medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter, ekonomiska aktörer och bedömningsorgan, då det finns risk för intressekonflikt när dessa organ förväntas anlitas av marknadskontrollmyndigheter för att genomföra provningar.

Energimyndigheten anser att begreppet "ekonomisk aktör" bör ha en bredare definition och omfatta även tjänsteleverantörer som möjliggör försäljning av produkter på internet. Den nya definitionen omfattar "varje annan fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen som inte är en distributör och som förvarar i lager, förpackar och avsänder produkter till eller inom unionsmarknaden" (artikel 3.12(h)), vilket syftar till så kallade "fulfillment houses". Definitionen bör även omfatta personer som ansvarar för information om överensstämmelse (artikel 4). Vidare bör definitionen omfatta tjänstlevererande mellanhänder, med hänvisning till artiklar 12–14 i e-handelsdirektivet (2000/31/EG) som reglerar när aktörer som tillhandahåller e-handelstjänster ansvarar för efterlevnad av lagkrav i samband med detta.

Energimyndigheten anser att kraven avseende en "person som ansvarar för information om överensstämmelse" (artikel 4) bör även tillämpas på ramförordningen för energimärkning, dvs förordning (EU) nr 2017/1369. Energimyndigheten har haft problem med att få kontakt med aktörer utanför unionen som säljer energirelaterade produkter på internet i Sverige. Energimyndigheten finner att den nu föreslagna kraven kan snedvrida konkurrensen på marknaden för energirelaterade produkter då marknadskontrollmyndigheten inte får kontakt med aktörer som finns utanför unionen och vars produkter inte uppfyller gällande regler.

Flera artiklar i den nya förordningen behandlar om ett informations- och kommunikationssystem utan att uttryckligen ange om det är ICSMS-databasen som avses (t ex artikel 34). Det bör tydligt framgå av förordningen om det är ICSMS-databasen som menas. Vidare anser Energimyndigheten att ICSMS kommer att behöva kompletteras med flera funktioner om marknadskontrollmyndigheter ska kunna använda det på det föreskrivna sättet. ICSMS behöver bland annat följande: ett mer användarvänligt gränssnitt som möjliggör att marknadskontrollmyndigheter med en gång kan avläsa huruvida en produkt bedöms överensstämma med gällande krav; funktioner som underlättar nedladdning av uppgifter från marknadskontrollmyndigheternas befintliga system (bl a Excel-filer); en betydligt bättre sökfunktion; och möjligheten att generera rapporter om en utvald produkt.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen reglerar sanktioner för första gången (artikel 61). Energimyndigheten anser att en sanktion bör vara kännbar för den ekonomiska aktören utan att försätta denna i konkurs. Vid bedömning av sanktioner är företagets storlek inte direkt relevant då ”små och medelstora företag” definieras i EU-rätt bland annat i samband med regler avseende statligt stöd i termer av personalstyrka och årsomsättning/balansomslutning. Den faktor som är relevant vid bedömning av storleken på en sanktion är företagets finansiella situation och inte dess personalstyrka. Därför anser Energimyndigheten att skrivelsen i artikel 61.2(a) om att hänsyn ska tas till ”den finansiella situationen för små och medelstora företag” bör ersättas med en skrivelse om att hänsyn ska tas till den ekonomiska aktörens ekonomiska förhållanden.

Energimyndigheten noterar att det regleras om nya möjligheter för marknadskontrollmyndigheter och ekonomiska aktörer dels att ingå ett partnerskap för överensstämmelse av produkter (artikel 7), och dels att ingå ett samförståndsavtal (artikel 8). Energimyndigheten anser att det är olämpligt att ingå särskilda partnerskap och avtal med företag med tanke på att marknadskontrollmyndigheter ska ha och behålla en oberoende och opartisk ställning i förhållande till företag. Partnerskapsrelationer kan vidare uppfattas som en form av förhandsgodkännande av myndigheter, vilket bör undvikas. Marknadskontrollmyndigheter och företag får föra konstruktiv dialog utan att detta behöver formaliseras. Energimyndigheten anser att frågan bör utredas vidare innan den nu föreslagna skrivningen fastställs i den nya förordningen.

Energimyndigheten noterar att kommissionen ska rekommendera att en medlemsstat vidtar lämpliga marknadskontrollåtgärder om den får kännedom om en allvarlig risk i en medlemsstat (artikel 26.8). Energimyndigheten stöder inte att kommissionen ska få utfärda sådana rekommendationer när det fungerar med sedvanligt samarbete,

informationsutbyte (t ex genom ICSMS) och förfarande mellan berörda tull- och marknadskontrollmyndigheter. Energimyndigheten anser att frågan bör utredas vidare innan den fastställs genom förordning.

Energimyndigheten noterar de nya bestämmelser som reglerar ett godkännandesystem för produktrelaterade kontroller före export som utförs av ett tredjeland på produkter omedelbart före export till EU (artikel 29 och artikel 35.3 – 35.10). Energimyndigheten stöder inte detta då myndigheten anser att en lämplig prioritering för marknadskontroll inte bör ske på grundval av aktörer som godkänns på förhand, utan på en riskanalys av produkterna i sig. För detta torde det räcka med de nya förslagen om en ansvarig person (artikel 4) och övriga förslag om förstärkt samarbete mellan tull- och marknadskontrollmyndigheter, samt marknadskontrollmyndigheters ökade befogenheter. Vidare kan det leda till två olika typer av kontroller inom EU och utanför EU före export till EU som kan snedvrider effekten av marknadskontroll beroende på en produkts ursprung.

Energimyndigheten noterar att marknadskontrollmyndigheter ska föra in i ICSMS "varje eventuell risk som inte är begränsad till den egna medlemsstatens territorium" (artikel 34.3(e)(iii)). Energimyndigheten anser att detta ska-krav bör strykas eftersom det är otydligt och kan vara svårt om inte omöjligt att uppfylla.

Energimyndigheten anser att det är otydligt vad som i fortsättning kommer att regleras av artiklar 15-29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (marknadskontrollbestämmelserna), då alla rättsakter som ansetts omfattas av dessa bestämmelser nu föreslås omfattas av den nya förordningen. Energimyndigheten anser att de nu gällande marknadskontrollbestämmelserna bör upphävas i samband med ikraftträdandet av den nya förordningen.

Specifika synpunkter

Energimyndigheten anser att det bör tydligt framgå av den nya förordningen att ett av syften med den nya förordningen är rättvis konkurrens (artikel 1).

Den föreslagna förordningens utgångspunkt är produkter utan att någon hänvisning finns till den ekonomiska aktör som ansvarar för produkten (se t ex artikel 2.1, tillämpningsområdet, och artikel 3.3, definitionen av marknadskontroll). Energimyndigheten anser att det är otydligt att den ekonomiska aktören, som ansvarar för produkten i fråga, är skyldig när produkten inte uppfyller gällande krav. Energimyndigheten anser att förordningen bör kompletteras med en mening som kopplar den

ekonomiska aktörens skyldigheter med de krav på de produkter som regleras i förordningen.

I den nya förordningen föreslås många nya begrepp, varav två nya begrepp är "begärande myndighet" (artikel 3.5) och "tillfrågad myndighet" (artikel 3.6). Energimyndigheten anser att den hjälp som en begärande myndighet begär av en tillfrågad myndighet är oftast ensidig. Därför föreslår Energimyndigheten att ordet "ömsesidig" stryks från definitionerna.

"Tillfällig åtgärd" (artikel 3.14) är också ett nytt begrepp. Det framgår dock inte av varken definitionen eller inledningen vad som menas med detta. Vidare är det oklart när en åtgärd inte kommer att utmynna i ett beslut. Energimyndigheten anser därför att begreppet bör förklaras och exemplifieras, alternativt att frågan bör utredas vidare innan den nuvarande skrivningen fastställs i den nya förordningen.

"Allvarlig risk" är ett till nytt begrepp (artikel 3.15) som varken förklaras eller exemplifieras i den nya förordningen. Energimyndigheten anser att denna definition bör omfatta energirelaterade produkter som inte uppfyller krav avseende ekodesign och energimärkning, men önskar att detta förtydligas.

Ett till nytt begrepp i den nya förordningen är "person som ansvarar för information om överensstämmelse" (artikel 4). Den personen ska på "en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet" ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven (artikel 4.3(b)). Ordet "motiverad" definieras inte. Energimyndigheten anser att ordet "motiverad" bör strykas för att undvika förvirring över vad som menas.

Energimyndigheten noterar att kontaktuppgifter för en person som ansvarar för information om överensstämmelse avseende produkten ska publiceras på tillverkarens webbplats eller "i avsaknad av en webbplats, på något annat sätt som gör det möjligt för allmänheten i unionen att enkelt komma åt denna information utan kostnad" (artikel 4.4).

Energimyndigheten anser att möjligheten att publicera sådana uppgifter någon annanstans än på en webbplats bör tas bort eftersom det är otydligt hur marknadskontrollmyndigheter skulle kunna komma åt dessa kontaktuppgifter om inte de finns på en väl definierad plats enligt förordningen.

Energimyndigheten noterar att tillverkarna får i avsaknad av en webbplats göra en försäkran om överenskommelse tillgänglig "på något annat sätt som gör det möjligt för allmänheten i unionen att enkelt komma åt denna information utan kostnad" (artikel 5). Energimyndigheten anser att möjligheten att publicera sådana uppgifter någon annanstans än på en webbplats bör tas bort eftersom det är otydligt hur

marknadskontrollmyndigheter skulle kunna komma åt denna försäkran om den inte finns på en väl definierad plats enligt förordningen.

Energimyndigheten anser frasen ”kraven på tystnadsplikt” vad gäller samförståndsavtal med berörda parter (artikel 8.3) bör tydliggöras.

Energimyndigheten noterar en ny möjlighet för ekonomiska aktörer att publicera på en offentlig webbplats de frivilliga åtgärder de vidtagit mot produkter som utgör en risk (artikel 9). Energimyndigheten anser att det kan råda förvirring i de fall ekonomiska aktörer och marknadskontrollmyndigheter inte är överens om de åtgärder som behöver vidtas. Energimyndigheten ifrågasätter också huruvida den extra administrationen som denna webbplats skulle medföra skulle leda till en effektivare marknadskontroll, eller om det snarare skulle utgöra en extra administrativ börda för marknadskontrollmyndigheterna.

Energimyndigheten noterar ett nytt krav i den nya förordningen om en nationell strategi per medlemsstat (artikel 13). Energimyndigheten anser att det finns ett värde i att varje marknadskontrollmyndighet inom en och samma medlemsstat prioriterar den marknadskontroll som avser sina ansvarsområden och upprättar separata planer och uppföljningar för detta. Om det ska finnas enbart en nationell strategi bör dessa enskilda strategier utgöra bilagor till den nationella strategin. Energimyndigheten anser att begreppet ”övervakningsprogram” (artikel 13.2(f)) bör tydliggöras för att förklara vad detta innebär och vem som ansvarar för det.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen inrättar flera nya befogenheter för marknadskontrollmyndigheter (artikel 14). Vissa förtydliganden och ändringar bör övervägas. Energimyndigheten anser att ordet ”gratis” i samband med provning av produkter (artikel 14.3(f)) bör ersättas med en mer specifik förklaring på vem som betalar. Vidare anser Energimyndigheten att begreppet ”testinköp” behöver förtydligas (artikel 14.3(g)). Energimyndigheten anser att det kan strida mot yttrandefriheten i Sverige om en myndighet kräver ett företag att stänga ner en webbplats, så som föreskrivs i en av de nya bestämmelserna (artikel 14.3(h)). Vidare anser Energimyndigheten att befogenheten att kräva återbetalning av vinst som erhållits till följd av bristande överensstämmelser (artikel 14.3(m)) bör strykas eftersom detta är för svårt att räkna ut och därmed kan leda till godtycklig tillämpning.

Energimyndigheten noterar att åtgärder för marknadskontroll regleras på ett otydligt sätt (artikel 15). Lydelsen i första stycket av artikel 15.1 tycks innebära att dokumentkontroll är obligatorisk, vilket det inte alltid behöver vara, på samma sätt som att kontroll ska ske av ett representativt urval, vilket inte heller bör vara obligatoriskt. Energimyndigheten önskar att denna lydelse omformuleras.

Energimyndigheten anser att den nya förordningen kräver att marknadskontrollmyndigheter tar vederbörlig hänsyn till ekonomiska aktörers rapporter så väl som intyg avseende deras produkters överensstämmelse med gällande krav (artikel 15.1). Energimyndigheten anser att det är viktigt att marknadskontrollmyndigheter tar hänsyn till ekonomiska aktörers rapporter, men anser inte att det är viktigt att ta hänsyn till intyg då rapporter saknas. Energimyndigheten önskar därför att orden ”och intyg” stryks från den nya förordningen.

Energimyndigheten noterar en ny reglering avseende förfarande för begäran om ömsesidig hjälp (artikel 24). Energimyndigheten hänvisar till sin tidigare kommentar om begreppen ”begärande myndighet” och ”tillfrågad myndighet”. Utöver det anser Energimyndigheten att en begäran lättare skulle kunna skickas direkt till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten i en medlemsstat istället för att först skicka den till den centrala kontaktpunkt som sedan vidarebefordrar den. ICSMS eller en webbportal på EU nivå skulle kunna hjälpa en begärande myndighet att hitta den rätta ”tillfrågade myndigheten” i den medlemsstaten som berörs. Att skicka en sådan begäran till en central kontaktpunkt för vidarebefordran skulle skapa onödigt administrativt börda.

Enligt den nya förordningen ska kontroller utföras på grundval av riskanalyser i enlighet med artiklarna 46 och 47 i förordning (EU) nr 952/2013 (tullkodexen) (artikel 26.3). Energimyndigheten stöder en riskbaserad kontroll, men de riskanalyser, kriterier och informationsutbyte som hänvisas till är enbart sådana som särskilt utarbetats och delats av tullmyndigheterna. Energimyndigheten anser att det bör övervägas att införa en skrivning om att hänsyn ska tas även till marknadskontrollmyndigheternas prioriteringar när denna riskanalys görs.

Energimyndigheten noterar att produkter som förs in på unionsmarknaden, som kräver ytterligare bearbetning för att överensstämma med gällande harmoniseringslagstiftning, ska hänföras till det tullförfarande som tillåter sådan behandling (artikel 26.4). Energimyndigheten önskar förtydligande kring vilka aktörer som ska göra vad, samt en tydligare koppling mellan artikel 26.4 och artikel 30.3 (det fall där en produkt nekas övergång till fri omsättning och sedan deklarerar för ett annat tullförfarande, där tullmyndighetens samråd med marknadskontrollmyndigheterna förutsätts).

Energimyndigheten noterar att artikel 26.5(a) föreskriver att riskrelaterad information ska utbytas mellan de myndigheter som utsetts enligt artikel 47.2 i tullkodexen (förordning (EU) nr 952/2013). Artikel 47.2 i tullkodexen saknar dock sådan bestämmelse.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen inrättar ett nytt unionsnätverk för produktöverensstämmelse inom EU (artikel 31, artikel 32 och artikel 33). Energimyndigheten vill gärna se att kommissionens

uppgifter (artikel 33) omfattar även framtagande av fakta om produktmarknader, handelsflöden och liknande omvärldsanalys som kan främja marknadskontroll inom EU.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anita Aspegren. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetscheferna Anna Johansson Norlén, Mathias Normand, Tore Carlsson, Helene Axelsson, biträdande enhetschef Carin Karlsson samt tf. enhetschef Tobias Lund. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit handläggarna Anders Hallberg, Nils Ahlén, Lina Kinning, Emma Olsson, Peter Bennich och Marie Blom, samt juristerna Carmen Butler och Kadre Pari. Föredragande har varit juristen Carmen Butler.

Anita Aspegren

Carmen Butler

Avdelningen för energieffektivisering
Enheten för resurseffektiva produkter
Carmen Butler
016-542 06 28
carmen.butler@energimyndigheten.se

Utrikesdepartementet

Yttrande angående varupaket

Sammanfattning

- Statens energimyndighet (Energimyndigheten) tillstyrker i huvudsak förslaget till en ny förordning, Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler och förfaranden för överensstämmelse med och genomdrivande av unionens harmoniseringslagstiftning för produkter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 305/2011, (EU) nr 528/2012, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426 och (EU) 2017/1369 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG, 2009/48/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU, 2014/68/EU och 2014/90/EU, (KOM(2017) 795), men har flera synpunkter.
- Energimyndigheten noterar att den föreslagna förordningen innehåller många nya begrepp och verktyg som behöver förtydligas eller utredas vidare. Bland annat behöver syftet med unionsprovningsanläggningar förtydligas. Vidare behöver ICSMS utvecklas betydligt om det ska användas på det sätt som krävs enligt den nya förordningen.
- Energimyndigheten avstår från att yttra sig över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av varor som lagligen saluförs i en annan medlemsstat, (KOM(2017) 796). Skälet är att myndigheten inte arbetar med produkter som skulle omfattas av den aktuella förordningen.

Energimyndighetens ställningstagande KOM(2017) 795

Energimyndigheten är generellt positiv till förslaget till en ny förordning om marknadskontroll då det kan bidra till en effektivare och mer harmoniserad marknadskontroll inom EU och därmed en rättvis konkurrens och skydd för konsumenten. Energimyndigheten kommer att omfattas av den nu föreslagna förordningen om marknadskontroll

eftersom myndigheten har tillsynsansvar för ekodesign och energimärkning.

Energimyndigheten anser att namnet på den nya förordningen bör ändras till ett namn där det tydligt framgår att förordningen reglerar marknadskontroll av produkter.

Energimyndigheten noterar att genom den nya förordningen kan inrättas särskilda unionsprovningsanläggningar (artikel 20). Syftet med dessa är dock otydligt. Energimyndigheten ser positivt på denna möjlighet om syftet är att försäkra att medlemsstaterna får bättre tillgång till laboratorium och utökat samarbete kring provning av produkter. Energimyndigheten önskar dock att denna reglering inte på något sätt ska begränsa marknadskontrollmyndigheters val av ackrediterat laboratorium. Vidare anser Energimyndigheten att det bör förtydligas hur dessa organ ska säkerställa att de är oberoende (artikel 20.2(c) och artikel 20.4(c)) och vad som menas med att unionsprovningsanläggningar ska handla i allmänhetens intresse (artikel 20.2(c)). Energimyndigheten stöder inte förslaget att unionsprovningsanläggningar ska bidra till konfliktlösning mellan medlemsstaternas marknadskontrollmyndigheter, ekonomiska aktörer och bedömningsorgan, då det finns risk för intressekonflikt när dessa organ förväntas anlitas av marknadskontrollmyndigheter för att genomföra provningar.

Energimyndigheten anser att begreppet "ekonomisk aktör" bör ha en bredare definition och omfatta även tjänsteleverantörer som möjliggör försäljning av produkter på internet. Den nya definitionen omfattar "varje annan fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen som inte är en distributör och som förvarar i lager, förpackar och avsänder produkter till eller inom unionsmarknaden" (artikel 3.12(h)), vilket syftar till så kallade "fulfillment houses". Definitionen bör även omfatta personer som ansvarar för information om överensstämmelse (artikel 4). Vidare bör definitionen omfatta tjänstlevererande mellanhänder, med hänvisning till artiklar 12–14 i e-handelsdirektivet (2000/31/EG) som reglerar när aktörer som tillhandahåller e-handelstjänster ansvarar för efterlevnad av lagkrav i samband med detta.

Energimyndigheten anser att kraven avseende en "person som ansvarar för information om överensstämmelse" (artikel 4) bör även tillämpas på ramförordningen för energimärkning, dvs förordning (EU) nr 2017/1369. Energimyndigheten har haft problem med att få kontakt med aktörer utanför unionen som säljer energirelaterade produkter på internet i Sverige. Energimyndigheten finner att den nu föreslagna kraven kan snedvrida konkurrensen på marknaden för energirelaterade produkter då marknadskontrollmyndigheten inte får kontakt med aktörer som finns utanför unionen och vars produkter inte uppfyller gällande regler.

Flera artiklar i den nya förordningen behandlar om ett informations- och kommunikationssystem utan att uttryckligen ange om det är ICSMS-databasen som avses (t ex artikel 34). Det bör tydligt framgå av förordningen om det är ICSMS-databasen som menas. Vidare anser Energimyndigheten att ICSMS kommer att behöva kompletteras med flera funktioner om marknadskontrollmyndigheter ska kunna använda det på det föreskrivna sättet. ICSMS behöver bland annat följande: ett mer användarvänligt gränssnitt som möjliggör att marknadskontrollmyndigheter med en gång kan avläsa huruvida en produkt bedöms överensstämma med gällande krav; funktioner som underlättar nedladdning av uppgifter från marknadskontrollmyndigheternas befintliga system (bl a Excel-filer); en betydligt bättre sökfunktion; och möjligheten att generera rapporter om en utvald produkt.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen reglerar sanktioner för första gången (artikel 61). Energimyndigheten anser att en sanktion bör vara kännbar för den ekonomiska aktören utan att försätta denna i konkurs. Vid bedömning av sanktioner är företagets storlek inte direkt relevant då "små och medelstora företag" definieras i EU-rätt bland annat i samband med regler avseende statligt stöd i termer av personalstyrka och årsomsättning/balansomslutning. Den faktor som är relevant vid bedömning av storleken på en sanktion är företagets finansiella situation och inte dess personalstyrka. Därför anser Energimyndigheten att skrivelsen i artikel 61.2(a) om att hänsyn ska tas till "den finansiella situationen för små och medelstora företag" bör ersättas med en skrivelse om att hänsyn ska tas till den ekonomiska aktörens ekonomiska förhållanden.

Energimyndigheten noterar att det regleras om nya möjligheter för marknadskontrollmyndigheter och ekonomiska aktörer dels att ingå ett partnerskap för överensstämmelse av produkter (artikel 7), och dels att ingå ett samförståndsavtal (artikel 8). Energimyndigheten anser att det är olämpligt att ingå särskilda partnerskap och avtal med företag med tanke på att marknadskontrollmyndigheter ska ha och behålla en oberoende och opartisk ställning i förhållande till företag. Partnerskapsrelationer kan vidare uppfattas som en form av förhandsgodkännande av myndigheter, vilket bör undvikas. Marknadskontrollmyndigheter och företag får föra konstruktiv dialog utan att detta behöver formaliseras. Energimyndigheten anser att frågan bör utredas vidare innan den nu föreslagna skrivningen fastställs i den nya förordningen.

Energimyndigheten noterar att kommissionen ska rekommendera att en medlemsstat vidtar lämpliga marknadskontrollåtgärder om den får kännedom om en allvarlig risk i en medlemsstat (artikel 26.8). Energimyndigheten stöder inte att kommissionen ska få utfärda sådana rekommendationer när det fungerar med sedvanligt samarbete,

informationsutbyte (t ex genom ICSMS) och förfarande mellan berörda tull- och marknadskontrollmyndigheter. Energimyndigheten anser att frågan bör utredas vidare innan den fastställs genom förordning.

Energimyndigheten noterar de nya bestämmelser som reglerar ett godkännandesystem för produktrelaterade kontroller före export som utförs av ett tredjeland på produkter omedelbart före export till EU (artikel 29 och artikel 35.3 – 35.10). Energimyndigheten stöder inte detta då myndigheten anser att en lämplig prioritering för marknadskontroll inte bör ske på grundval av aktörer som godkänns på förhand, utan på en riskanalys av produkterna i sig. För detta torde det räcka med de nya förslagen om en ansvarig person (artikel 4) och övriga förslag om förstärkt samarbete mellan tull- och marknadskontrollmyndigheter, samt marknadskontrollmyndigheters ökade befogenheter. Vidare kan det leda till två olika typer av kontroller inom EU och utanför EU före export till EU som kan snedvrider effekten av marknadskontroll beroende på en produkts ursprung.

Energimyndigheten noterar att marknadskontrollmyndigheter ska föra in i ICSMS ”varje eventuell risk som inte är begränsad till den egna medlemsstatens territorium” (artikel 34.3(e)(iii)). Energimyndigheten anser att detta ska-krav bör strykas eftersom det är otydligt och kan vara svårt om inte omöjligt att uppfylla.

Energimyndigheten anser att det är otydligt vad som i fortsättning kommer att regleras av artiklar 15-29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (marknadskontrollbestämmelserna), då alla rättsakter som ansetts omfattas av dessa bestämmelser nu föreslås omfattas av den nya förordningen. Energimyndigheten anser att de nu gällande marknadskontrollbestämmelserna bör upphävas i samband med ikraftträdandet av den nya förordningen.

Specifika synpunkter

Energimyndigheten anser att det bör tydligt framgå av den nya förordningen att ett av syften med den nya förordningen är rättvis konkurrens (artikel 1).

Den föreslagna förordningens utgångspunkt är produkter utan att någon hänvisning finns till den ekonomiska aktör som ansvarar för produkten (se t ex artikel 2.1, tillämpningsområdet, och artikel 3.3, definitionen av marknadskontroll). Energimyndigheten anser att det är otydligt att den ekonomiska aktören, som ansvarar för produkten i fråga, är skyldig när produkten inte uppfyller gällande krav. Energimyndigheten anser att förordningen bör kompletteras med en mening som kopplar den

ekonomiska aktörens skyldigheter med de krav på de produkter som regleras i förordningen.

I den nya förordningen föreslås många nya begrepp, varav två nya begrepp är "begärande myndighet" (artikel 3.5) och "tillfrågad myndighet" (artikel 3.6). Energimyndigheten anser att den hjälp som en begärande myndighet begär av en tillfrågad myndighet är oftast ensidig. Därför föreslår Energimyndigheten att ordet "ömsesidig" stryks från definitionerna.

"Tillfällig åtgärd" (artikel 3.14) är också ett nytt begrepp. Det framgår dock inte av varken definitionen eller inledningen vad som menas med detta. Vidare är det oklart när en åtgärd inte kommer att utmynna i ett beslut. Energimyndigheten anser därför att begreppet bör förklaras och exemplifieras, alternativt att frågan bör utredas vidare innan den nuvarande skrivningen fastställs i den nya förordningen.

"Allvarlig risk" är ett till nytt begrepp (artikel 3.15) som varken förklaras eller exemplifieras i den nya förordningen. Energimyndigheten anser att denna definition bör omfatta energirelaterade produkter som inte uppfyller krav avseende ekodesign och energimärkning, men önskar att detta förtydligas.

Ett till nytt begrepp i den nya förordningen är "person som ansvarar för information om överensstämmelse" (artikel 4). Den personen ska på "en motiverad begäran från en marknadskontrollmyndighet" ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven (artikel 4.3(b)). Ordet "motiverad" definieras inte. Energimyndigheten anser att ordet "motiverad" bör strykas för att undvika förvirring över vad som menas.

Energimyndigheten noterar att kontaktuppgifter för en person som ansvarar för information om överensstämmelse avseende produkten ska publiceras på tillverkarens webbplats eller "i avsaknad av en webbplats, på något annat sätt som gör det möjligt för allmänheten i unionen att enkelt komma åt denna information utan kostnad" (artikel 4.4).

Energimyndigheten anser att möjligheten att publicera sådana uppgifter någon annanstans än på en webbplats bör tas bort eftersom det är otydligt hur marknadskontrollmyndigheter skulle kunna komma åt dessa kontaktuppgifter om inte de finns på en väl definierad plats enligt förordningen.

Energimyndigheten noterar att tillverkarna får i avsaknad av en webbplats göra en försäkran om överenskommelse tillgänglig "på något annat sätt som gör det möjligt för allmänheten i unionen att enkelt komma åt denna information utan kostnad" (artikel 5). Energimyndigheten anser att möjligheten att publicera sådana uppgifter någon annanstans än på en webbplats bör tas bort eftersom det är otydligt hur

marknadskontrollmyndigheter skulle kunna komma åt denna försäkran om den inte finns på en väl definierad plats enligt förordningen.

Energimyndigheten anser frasen ”kraven på tystnadsplikt” vad gäller samförståndsavtal med berörda parter (artikel 8.3) bör tydliggöras.

Energimyndigheten noterar en ny möjlighet för ekonomiska aktörer att publicera på en offentlig webbplats de frivilliga åtgärder de vidtagit mot produkter som utgör en risk (artikel 9). Energimyndigheten anser att det kan råda förvirring i de fall ekonomiska aktörer och marknadskontrollmyndigheter inte är överens om de åtgärder som behöver vidtas. Energimyndigheten ifrågasätter också huruvida den extra administrationen som denna webbplats skulle medföra skulle leda till en effektivare marknadskontroll, eller om det snarare skulle utgöra en extra administrativ börda för marknadskontrollmyndigheterna.

Energimyndigheten noterar ett nytt krav i den nya förordningen om en nationell strategi per medlemsstat (artikel 13). Energimyndigheten anser att det finns ett värde i att varje marknadskontrollmyndighet inom en och samma medlemsstat prioriterar den marknadskontroll som avser sina ansvarsområden och upprättar separata planer och uppföljningar för detta. Om det ska finnas enbart en nationell strategi bör dessa enskilda strategier utgöra bilagor till den nationella strategin. Energimyndigheten anser att begreppet ”övervakningsprogram” (artikel 13.2(f)) bör tydliggöras för att förklara vad detta innebär och vem som ansvarar för det.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen inrättar flera nya befogenheter för marknadskontrollmyndigheter (artikel 14). Vissa förtydliganden och ändringar bör övervägas. Energimyndigheten anser att ordet ”gratis” i samband med provning av produkter (artikel 14.3(f)) bör ersättas med en mer specifik förklaring på vem som betalar. Vidare anser Energimyndigheten att begreppet ”testinköp” behöver förtydligas (artikel 14.3(g)). Energimyndigheten anser att det kan strida mot yttrandefriheten i Sverige om en myndighet kräver ett företag att stänga ner en webbplats, så som föreskrivs i en av de nya bestämmelserna (artikel 14.3(h)). Vidare anser Energimyndigheten att befogenheten att kräva återbetalning av vinst som erhållits till följd av bristande överensstämmelser (artikel 14.3(m)) bör strykas eftersom detta är för svårt att räkna ut och därmed kan leda till godtycklig tillämpning.

Energimyndigheten noterar att åtgärder för marknadskontroll regleras på ett otydligt sätt (artikel 15). Lydelsen i första stycket av artikel 15.1 tycks innebära att dokumentkontroll är obligatorisk, vilket det inte alltid behöver vara, på samma sätt som att kontroll ska ske av ett representativt urval, vilket inte heller bör vara obligatoriskt. Energimyndigheten önskar att denna lydelse omformuleras.

Energimyndigheten anser att den nya förordningen kräver att marknadskontrollmyndigheter tar vederbörlig hänsyn till ekonomiska aktörers rapporter så väl som intyg avseende deras produkters överensstämmelse med gällande krav (artikel 15.1). Energimyndigheten anser att det är viktigt att marknadskontrollmyndigheter tar hänsyn till ekonomiska aktörers rapporter, men anser inte att det är viktigt att ta hänsyn till intyg då rapporter saknas. Energimyndigheten önskar därför att orden ”och intyg” stryks från den nya förordningen.

Energimyndigheten noterar en ny reglering avseende förfarande för begäran om ömsesidig hjälp (artikel 24). Energimyndigheten hänvisar till sin tidigare kommentar om begreppen ”begärande myndighet” och ”tillfrågad myndighet”. Utöver det anser Energimyndigheten att en begäran lättare skulle kunna skickas direkt till den ansvariga marknadskontrollmyndigheten i en medlemsstat istället för att först skicka den till den centrala kontaktpunkt som sedan vidarebefordrar den. ICSMS eller en webbportal på EU nivå skulle kunna hjälpa en begärande myndighet att hitta den rätta ”tillfrågade myndigheten” i den medlemsstaten som berörs. Att skicka en sådan begäran till en central kontaktpunkt för vidarebefordran skulle skapa onödigt administrativ börda.

Enligt den nya förordningen ska kontroller utföras på grundval av riskanalyser i enlighet med artiklarna 46 och 47 i förordning (EU) nr 952/2013 (tullkodexen) (artikel 26.3). Energimyndigheten stöder en riskbaserad kontroll, men de riskanalyser, kriterier och informationsutbyte som hänvisas till är enbart sådana som särskilt utarbetats och delats av tullmyndigheterna. Energimyndigheten anser att det bör övervägas att införa en skrivning om att hänsyn ska tas även till marknadskontrollmyndigheternas prioriteringar när denna riskanalys görs.

Energimyndigheten noterar att produkter som förs in på unionsmarknaden, som kräver ytterligare bearbetning för att överensstämma med gällande harmoniseringslagstiftning, ska hänföras till det tullförfarande som tillåter sådan behandling (artikel 26.4). Energimyndigheten önskar förtydligande kring vilka aktörer som ska göra vad, samt en tydligare koppling mellan artikel 26.4 och artikel 30.3 (det fall där en produkt nekas övergång till fri omsättning och sedan deklarerar för ett annat tullförfarande, där tullmyndighetens samråd med marknadskontrollmyndigheterna förutsätts).

Energimyndigheten noterar att artikel 26.5(a) föreskriver att riskrelaterad information ska utbytas mellan de myndigheter som utsetts enligt artikel 47.2 i tullkodexen (förordning (EU) nr 952/2013). Artikel 47.2 i tullkodexen saknar dock sådan bestämmelse.

Energimyndigheten noterar att den nya förordningen inrättar ett nytt unionsnätverk för produktöverensstämmelse inom EU (artikel 31, artikel 32 och artikel 33). Energimyndigheten vill gärna se att kommissionens

uppgifter (artikel 33) omfattar även framtagande av fakta om produktmarknader, handelsflöden och liknande omvärldsanalys som kan främja marknadskontroll inom EU.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anita Aspegren. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit enhetscheferna Anna Johansson Norlén, Mathias Normand, Tore Carlsson, Helene Axelsson, biträdande enhetschef Carin Karlsson samt tf. enhetschef Tobias Lund. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit handläggarna Anders Hallberg, Nils Ahlén, Lina Kinning, Emma Olsson, Peter Bennich och Marie Blom, samt juristerna Carmen Butler och Kadre Pari. Föredragande har varit juristen Carmen Butler.

Anita Aspegren

Carmen Butler